

The background is a light cream color with several abstract elements: a red scribbled line in the top left, a yellow arch-like shape below it, a blue wavy line in the top right, a green dotted grid in the middle right, a red stepped shape below the grid, a pink trapezoid in the bottom left, a green stepped outline below the pink shape, a blue semi-circle in the bottom center, and a yellow stepped outline in the bottom right.

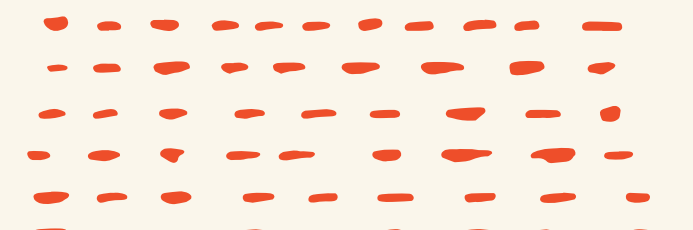
Rekomendacijos ir gerosios praktikos

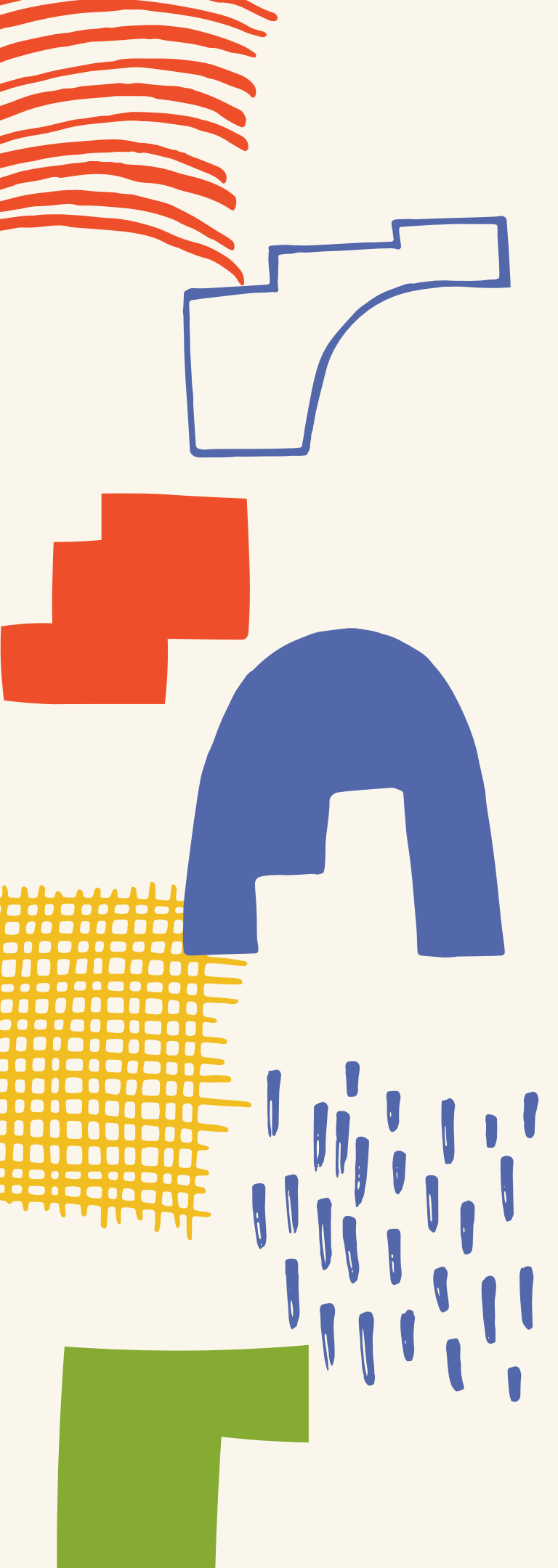

Refleksija

- Iš kokios tautinės/kultūrinės aplinkos aš ateinu ir kaip mano aplinka ir asmeninė mokymosi patirtis daro įtaką mano mokymo praktikai?
- Kaip mano lytis, amžius, socialinė padėtis, tautybė ir kiti tapatybės aspektai veikia mano požiūrį į skirtingas mokinių grupes, santykį su jais?
- Ar mano mokykloje atpažįstamas ir puoselėjimas daugiakultūriškumas?
- Ar aš turiu nuostatų apie tam tikros tautybės mokinius pasireiškiančių mintimis, kad visiems šios tautybės mokiniams būdingas tam tikras elgesys/bruožai? Iš kur šios nuostatos kyla? Kaip jos veikia mano santykius su šia mokinių grupe?
- Kokios normos, vertybės, kultūra yra diegiamos mokykloje, kurioje dirbu / mano klasėje tiesiogiai ir netiesiogiai (paslėpta mokymo programa)?
- Ar jos sutampa su visų mokinių aplinkoje puoselėjamomis normomis, vertybėmis, kultūra?
- Ar pastebiu mokykloje mokinių, kuriems sunku pritapti? Kokie tai mokiniai? Kodėl jiems sunku pritapti?
- Ar mano klasėje besimokantys skirtingų tautybių mokiniai gali save atpažinti mano ugdymo turinyje bei medžiagoje ir sieti save su juo? Kaip galėčiau mokymo (-si) aplinką padaryti kultūriškai jautresnę ir įtraukesnę?
- Kokius jausmus man sukelia kalbėjimas apie kitataučių mokinių įtrauktį?

Kaip kurti kultūriškai jautrią ir įtraukią mokyklą? (I)

Kultūriškai įtraukios pamokos:

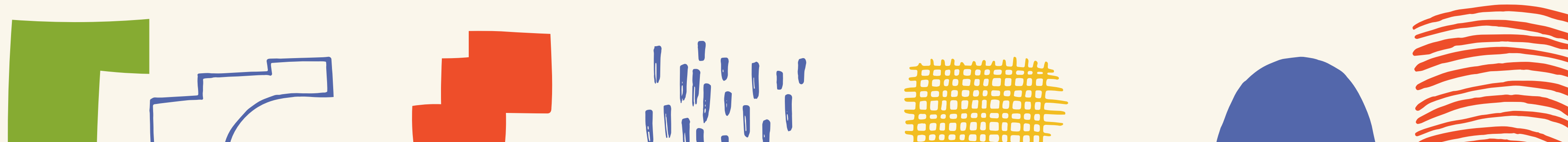
Nepamirškime – kultūrinė įvairovė klasėje yra galimybė, o ne problema!

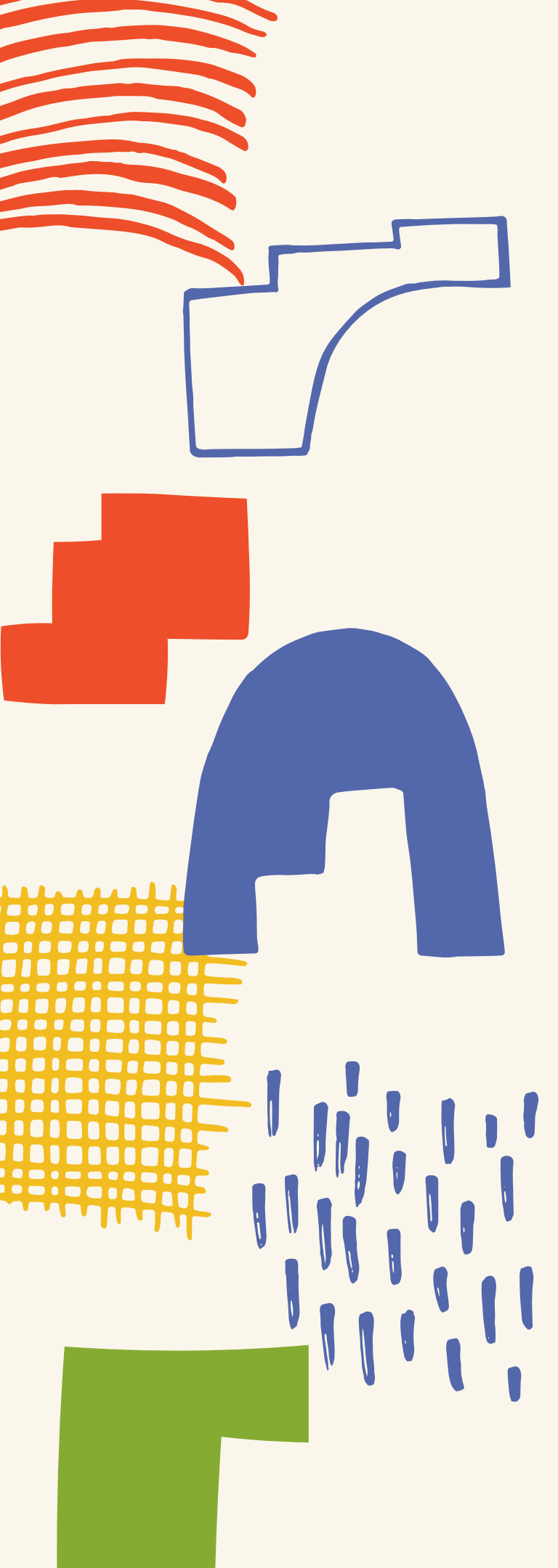
- Mokiniai iš skirtingų etninių/tautinių bendruomenių suteikia galimybę pažinti Kitą ir kartu mokytis, perkurti stereotipines žinias.
- Skirtingas mokinių žinias integruokime į bendrą mokymosi procesą.
- Per dailės pamoką pasiūlykime mokiniams kartu sukurti bendrą darbą, skirtą atkreipti dėmesį į klasėje besimokančių mokinių iš skirtingų etninių/tautinių bendruomenių simbolius.
- Minėdami Europos kalbų dieną, pristatykite tautinių/etninių mažumų kalbas (atsižvelgdami į savo klasės tautinę sudėtį).
- Pilietiškumo pagrindų pamokos metu pasiūlykime diskusiją apie kultūrinės įvairovės svarbą ir naudą visuomenei. Tam galima pasitelkti debatų, grupinės diskusijos metodą.
- Klasėje sukurkite pasaulio žemėlapij, kuriame mokiniai žymėtų savo (ar tėvų) kilmės šalis.

Kaip kurti kultūriškai jautrią ir įtraukią mokyklą? (II)

Kultūriškai jautri mokyklos aplinka:

- Mokyklos koridorius dažnai puošia mokinių darbai (paveikslai, fotografijos ir kt.) Galite pasiūlyti visos mokyklos mokiniams įsitraukti į kūrybines dirbtuves kultūrinės įvairovės temomis;
- Į valgyklos meniu pagal galimybes įtraukime tradicinius įvairių kultūrų patiekalus;
- Pagal galimybes mokyklos biblioteką papildykime įvairiataute literatūra;
- Informacija su įvairiataučių mokinių tėvais stenkimės pasidalinti skirtingomis kalbomis.

Kaip kurti kultūriškai jautrią ir įtraukią mokyklą? (III)

Kultūriškai jautri kalba ir darbo etika:

- Kartu su klasės mokiniais kalbėkime apie daugiakultūriškumą, permąstykime, ką jis reiškia? Pasvarstykime, kokią kultūriškai jautrią kalbą renkames vartoti, kokia kūno kalba skirtingose kultūrose yra priimtina/nepriimtina;
- Rinkimės vartoti neutralų ir įtrauktį skatinantį žodyną, vengiantį stereotipų, humoro kultūriniu pagrindu;
- Atkreipkime dėmesį į patyčias, kylančias dėl skirtingų religijų aprangos detalių. Pvz., patyčios dėl skaros, dengiančios plaukus.
- Į mokyklos švenčių kalendorių įtraukime įvairiaaučiams mokiniams svarbias šventes ir aptarkime švenčių etiką.
- Pasidomėkime šalimi, iš kurios mokinyas atvyko, nebijokime klausti paties mokinio apie jo kultūrą.

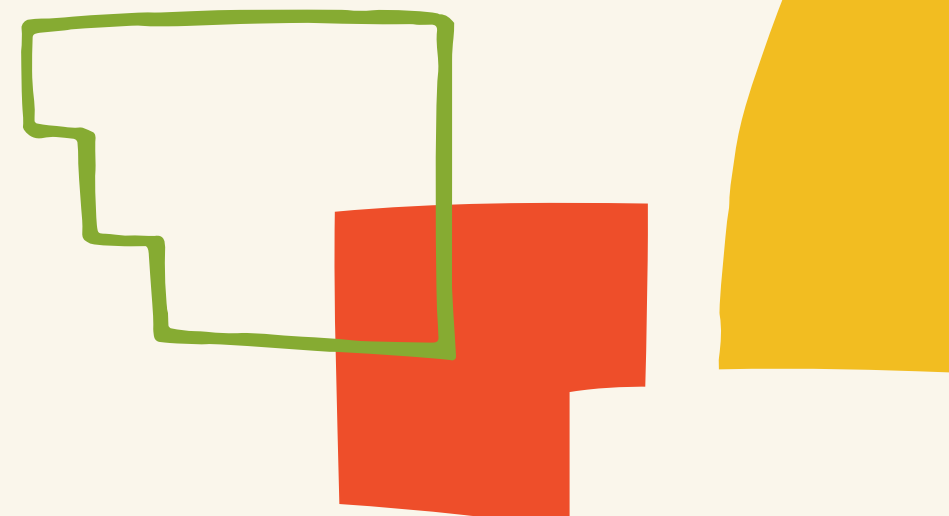
Kaip kurti kultūriškai jautrią ir įtraukią mokyklą? (IV)

Kultūriškai jautri kalba ir darbo etika:

- Reaguokime į netinkamus ir kultūriškai nejautrius žodžius. Šių žodžių mažybinės formos gali skambėti „nekaltai“, tačiau jos nėra priimtinos.
- Mokyklos priimti mokinius su jų daugiakultūre tapatybėmis be išankstinių nusistatymų ir nesąmoningo šališkumo.
- Dėmesys ir pagarba mokinių kultūrinei įvairovei padeda kurti stipresnį tarpusavio ryšį, suteikia mokiniams iš etninių/tautinių mažumų daugiau pasitikėjimo savimi ir saugumo jausmą.
- Nenuvertinkime žinių ir patirčių, kurias atsineša mokinys/-ė į klasę. Priimkime, kad mokiniai taip pat yra mūsų mokytojai, kurie padeda pažinti aplink mus supančią realybę iš skirtingų perspektyvų.

Kritinė pedagogika ir kultūrinė įvairovė klasėje

1. **Kvestionuojamos „neutralaus“ ugdymo prielaidos.**
2. **Dialogas vietoje monologo.**
3. **Žinių decentralizavimas: ne tik vadovėliai, bet ir patirtys.**
4. **„Normalumo“ ir „kultūrinio neutralumo“ kritika.**
5. **Emocinis saugumas ir priklausymo jausmas.**
6. **Kritiškas požiūris į stereotipus ir diskriminaciją.**

**Nepamirškime – kultūrinė įvairovė klasėje
yra galimybė, o ne problema!**

